QORTI KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.

Att ta' Akkuża Numru 23/2024

Ir-Repubbllika ta' Malta

vs.

Omissis
Shana Farrugia

Illum 23 ta' Jannar 2025

Il-Qorti,

Rat reġgħet rat ir-Rikors tal-akkużata ossia r-rikorrenti **Shana Farrugia** (detentriċi tal-Karta tal-Identita' bin-Numru 533694(M)) ippreżentat fis-27 ta' Settembru 2024 fejn talbet is-segwenti:

"Għaldaqstant, għar-raġunijiet suesposti, u kif ukoll dawk ir-raġunijiet kollha li jistgħu talvolta jirriżultaw matul is-smigħ ta' dan ir-rikors, u fid-dawl ta' sottomissjonijiet ulterjuri li jistgħu jitressqu waqt it-trattazzjoni orali ta' dan ir-rikors, ir-rikorrenti umilment u bir-rispett titlob lil din l-Onorabbli Qorti jogħġobha:

i. ***Tordna** li hija m'għandhiex tiġi ġġudikata minn din l-Onorabbli Qorti iżda minflok għandha tordna illi dawn il-proċeduri jiġu rimandati lil Qorti tal-Maġistrati sabiex ir-rikorrenti tiġi hekk ġġudikata minn dik l-istess Qorti tal-Maġistrati (Malta), u dan taħt kwalunkwe kundizzjoni li din l-Onorabbli Qorti jidhrilha xierqa u opportuna."*

Rat id-digriet ta' din il-Qorti diversament preseduta tat-3 ta' Ottubru 2024 fejn ordnat in-notifika tar-Rikors promutur lill-Avukat Ġenerali li ngħata żmien sabiex jippreżenta r-Risposta tiegħu.

Rat ir-Risposta tal-Avukat Ġenerali ppreżentata fit-8 ta' Ottubru 2024 fejn oġġezzjona għat-talba kontenuta fir-Rikors promutur.

Rat illi r-Rikors promutur ġie assenjat lil din il-Qorti kif preseduta mis-S.T.O. Prim'Imħallef Mark Chetcuti fil-21 ta' Ottubru 2024 permezz ta' "Assenjazzjoni ta' kawża wara Astensjoni jew Rikuża".

Rat l-atti proċesswali kollha, inkluż l-atti tal-kumpilazzjoni.

Semgħet, fis-seduta tat-3 ta' Diċembru 2024, is-sottomissjonijiet finali dwar ir-Rikors.

Ikkunsidrat

Illi permezz tar-Rikors promutur ir-rikorrenti Shana Farrugia titlob lil din il-Qorti sabiex tordna illi l-każ tagħha jiġi ġudikat mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali u dan *ai termini* ta' Artikolu 22(2A)(b) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta. Hija tisħaq li meta l-Avukat Ġenerali għamel l-analiżi tiegħu huwa naqas milli jagħmel analiżi korretta tal-każ odjern fil-kuntest tal-linji gwida nklużi fir-Raba' Skeda tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta. Rigward l-aspett tal-involviment tagħha, ir-rikorrenti tgħid li jidher ċar li fl-agħar ipoteżi hija kellha involviment limitatissimu u li ma kellha xejn

x'taqsam mas-sustanza allegatament illegali. Tirreferi għax-xiehda tal-iSpettur Gabriel Micallef u tal-uffiċjali tal-Pulizija li kienu fuq is-sit dakinhar tar-*raid* li jgħidu li hija għaddiet biss iċ-ċappetti tad-deheb, DVR u *mobile phone* lil Jason Borg. Tirreferi wkoll għal *Proces Verbal* fejn il-Pulizija rrappurtaw li arrestawha minħabba li poġġiet l-affarijiet imsemmija fir-remissa ta' Jason Borg. Tispjega li meta twaqqfet, fuq il-persuna tagħha ma nstab xejn illegali u lanqas instab xejn illegali fil-madwar. Tkompli li anke l-purita' tad-droga suspettata eroina kienet waħda minima. Issemmi r-rapport tal-espert Emanuel Sinagra fejn dan jispjega li s-sustanza li nstabet fejn ġie arrestat Nicholas Farrugia kienet fl-ammont ta' 1.9 grammi b'purita' ta' bejn 0.5% u 0.8%, waqt li s-sustanza eroina li nstabet fi Triq l-Istalel kienet tammonta għal 1.2kg, b'purita' ta' bejn 0.2% u 0.5%. Hija ssemmi li l-ammont ta' droga li allegatament instabet mill-Pulizija fil-każ odjern jidher li kien inqas mill-ammont li s-soltu jwassal għal proċeduri quddiem din il-Qorti. Tkompli li għalhekk għandha tiġi ġġudikata quddiem il-Qrati Inferjuri. Tisħaq li fil-każ odjern ma rriżulta l-ebda wieħed mill-fatti aggravanti elenkati fl-iSkeda msemmija aktar 'il fuq. Tgħid li ma hemm l-ebda riferenza li tali droga kienet sejra tiġi moħbija jew kien hemm xi tentattiv li tintrema xi evidenza, jew purita' għolja jew postijiet intiżi sabiex jallokaw persuni vulnerabbli jew minorenni nvoluti. Tgħid li lanqas kien hemm xi tagħrif li kellha xi influwenza fuq iċ-ċirku jew li kellha għarfien rigward xi operazzjoni.

Illi l-Avukat Ġenerali jopponi għat-talba tar-rikorrenti Shana Farrugia billi jsemmi li r-rikorrenti hija akkużata b'assoċjazzjoni bil-għan li tiġi mpurtata d-droga flimkien mal-akkużat l-ieħor Nicholas Farrugia, kif ukoll bil-pussess aggravat ta' sustanza illegali. Ikompli li minkejja li r-rikorrenti tgħid li l-involviment tagħha kien limitat, hija xorta kienet tiffigura fix-xena tar-reat, tant li hija għaddiet numru ta' affarijiet lil Jason Borg. Jargumenta li l-ammont ta' eroina elevata kienet konsiderevoli u ferm aktar mit-tlitt mitt (300) gramma indikata fir-Raba' Skeda tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta.

Ikkunsidrat

Illi qabel tipproċedi ulterjorment ikun opportun li f'dan l-istadju din il-Qorti tagħmel riferenza għal Artikolu 22(2) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta li jistabbilixxi s-segwenti:

> "Kull persuna akkużata b'reat kontra din l-Ordinanza għandha titressaq jew quddiem il-Qorti Kriminali jew quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) jew il-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), skont kif jordna l-Avukat Ġenerali u jekk tinstab ħatja teħel, għal kull reat
>
> […]."

Illi permezz tar-Raba' Skeda tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta ġew stabbiliti linji gwida dwar kif l-Avukat Ġenerali għandu juża d-diskrezzjoni tiegħu meta din tkun marbuta ma' Artikolu 22(2) tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta. L-istess linji gwida jistabbilixxu s-segwenti:

> "Linji gwida għall-użu ta' diskrezzjoni
>
> Dawn il-linji gwida japplikaw għall-persuni kollha akkużati tal-età ta' 16 u aktar.
>
> Sabiex tiġi stabbilita l-qorti li fiha persuna akkużata b'reat kontra din l-Ordinanza għandha tiġi ġġudikata, il-ħsara jew il-ħsara potenzjali ikkawżata mir-reat li bih tkun ġiet akkużata għandha tkun il-konsiderazzjoni prinċipali.
>
> Il-kwantità ta' droga hi konsiderazzjoni prinċipali fil-valutazzjoni tal-ħsara. Il-purità ma tkunx neċessarjament meqjusa fl-istadju inizjali iżda tista' tiġi kkunsidrata sabiex jiġi determinat jekk persuna li inizjalment ġiet riferita għall-kawża quddiem il-Qorti Kriminali għandha tiġi riferita għall-kawża quddiem il-Qorti tal-Maġistrati fi stadju aktar tard.

Ir-rwol li l-akkużat kellu fir-reat għandu, jekk informazzjoni biżżejjed tkun disponibbli, wkoll jitqies.

F'dawn il-każijiet għandha issir distinzjoni bejn dawk il-persuni li kellhom rwol prinċipali, rwol sinjifikattiv jew rwol iżgħar fit-twettiq tar-reat.

Ir-rwol prinċipali fit-twettiq tar-reat jista' jiġi indikat b'li ġej:

- li l-akkużat organizza jew ordna x-xiri u l-bejgħ ta' droga fuq skala kummerċjali;
- li l-akkużat kellu konnessjonijiet sostanzjali għal u influwenza sinjifikanti fuq persuni oħra f'ċirku;
- li l-akkużat kellu konnessjonijiet mill-qrib għas-sors oriġinali tad-drogi;
- li l-akkużat għamel qligħ finanzjarju sostanzjali jew kellu aspettattiva ta' qligħ finanzjarju sostanzjali;
- li l-akkużat uża negozju leġittimu biex jaħbi x-xiri jew il-bejgħ tad-drogi;
- li l-akkużat abbuża mill-pożizzjoni tiegħu ta' fiduċja jew ta' responsabbiltà sinjifikanti fit-twettiq tar-reat, per eżempju meta l-akkużat ikun impjegat tal-ħabs jew professjonista legali jew mediku.

Ir-rwol sinjifikanti fit-twettiq tar-reat jista' jiġi indikat b'li ġej:

- li l-akkużat kellu funzjoni operattiva jew maniġerjali fiċ-ċirku;
- li l-akkużat involva oħrajn fl-operazzjoni kemm billi eżerċita pressjoni kif ukoll influwenzahom jew b'intimidazzjoni jew b'offerta ta' kumpens;

- li l-akkużat kien motivat bil-prospett ta' gwadann finanzjarju jew vantaġġ ieħor, irrispettivament jekk l-akkużat kienx qed jaġixxi waħdu jew ma' oħrajn;

- li l-akkużat deher li kien jaf u li fehem il-kobor tal-operazzjoni;

- li l-akkużat, li mhix persuna li qed tabbuża minn pożizzjoni ta' fiduċja jew responsabbilità, forniet id-droga lill-priġunier għall-gwadann iżda mingħajr theddid.

Ir-rwol iżgħar fit-twettiq tar-reat jista' jiġi indikat b'li ġej:

- li l-akkużat wettaq rwol limitat fit-twettiq tar-reat u aġixxa taħt id-direzzjoni ta' oħrajn;

- li l-akkużat ġie mqabbad minn oħrajn sabiex iwettaq ir-reat permezz ta' pressjoni, theddid jew intimidazzjoni;

- li l-akkużat ġie involut fit-twettiq tar-reat minħabba l-inġenwità tiegħu jew minħabba li ġie sfruttat minn oħrajn;

- li l-akkużat ma kellux influwenza fuq dawk ta' fuqu fiċ-ċirku;

- li l-akkużat kellu ftit, jekk kien hemm, għarfien rigward il-kobor tal-operazzjoni;

- li meta jiġu meqjusa ċ-ċirkostanzi kollha jkun raġonevoli li jiġi konkluż illi l-akkużat kien involut fit-twettiq tar-reat sabiex jieħu d-droga biss, għall-użu personali tiegħu;

- li l-akkużat ma għamel l-ebda gwadann finanzjarju mir-reat, per eżempju f'każijiet li jinvolvu x-xiri komuni ta' kwantità minima mingħajr l-ebda qligħ jew sabiex titqassam kwantità minima bejn il-ħbieb fuq bażi mhux kummerċjali.

Fatturi aggravanti li jirriżultaw mil-liġi għandhom jiġu meqjusa.

Fatturi aggravanti oħra li jistgħu jiġu meqjusa jistgħu jinkludu:

- in-natura sofistikata sabiex tinħeba d-droga jew in-natura ta' kwalunkwe attentat biex jiġi evitat il-kxif;

- kull attentat sabiex tinħeba jew sabiex tintrema evidenza;

- l-esponiment ta' oħrajn għall-periklu eċċezzjonali bħal meta droga tinqata' b'sustanzi li jagħmlu ħsara;

- il-purità għolja tad-droga;

- li l-akkużat immira postijiet intiżi sabiex jalloka persuni vulnerabbli jew ipprova jissupplixxi d-droga lill-minorenni;

- li oħrajn, speċjalment tfal u dawk li ma jabbużawx bid-droga kienu preżenti meta l-akkużat ikkommetta r-reat.

L-ammont li ġejjin involuti fir-reat, meta l-imsemmija ammonti huma magħrufa, jistgħu jittieħdu bħala indikazzjoni sabiex persuna ma tiġix riferita għall-kawża quddiem il-Qorti Kriminali:

herojina u kokajina: anqas minn 100 gramma

cannabis: anqas minn 300 gramma

Kull għajnuna li l-akkużat ikun ta lill-Pulizija jew lill-prosekuzzjoni tista' wkoll tiġi meqjusa."

Ikkunsidrat

Illi mill-atti proċesswali jirriżulta li r-rikorrenti Shana Farrugia tressqet b'arrest quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja fl-20 ta' Settembru 2017 fejn ġiet mixlija b'pussess aggravat ta' droga eroina u b'assoċċjazzjoni sabiex tiġi ttraffikata l-imsemmija droga. Jirriżulta wkoll li nhar id-19 ta' Settembru 2017 fl-inħawi tal-istalel tal-Marsa kien qed isir *raid* mill-Pulizija u li l-post primarju fejn sar ir-*raid* kien remissa magħrufa bħala "Ta' Maħmaħ" fi Triq is-Serkin ġewwa l-Marsa. Meta waslu l-Pulizija fuq il-post ix-*shutter* tal-ħadid li kien nofsu magħluq beda jingħalaq iżda dan ġie mwaqqaf mill-Pulizija. Wara li daħlu l-Pulizija sabu bieb ieħor tal-ħadid li kien imsakkar. Waqt li l-Pulizija bdew jordnaw sabiex jinfetaħ dan il-bieb beda jidher nar ġej minn ġewwa. Sussegwentement il-Pulizija rnexxielhom jidħlu fis-sit in kwistjoni u minn hemm ġew elevati numru ta' affarijiet marbuta mad-droga.

Illi sakemm il-Pulizija kienu qed jagħmlu din it-tfittxija ġew infurmati li kien hemm moviment suspettuż aktar 'il fuq fi sqaq magħruf bħala "Jockey's Lane". Meta l-Pulizija marru hemm, sabu lil ċertu Jason Borg. Minn dan il-fond instabet ukoll id-droga eroina minbarra affarijiet oħra fejn allegatament dawn ingħataw lil Jason Borg mir-rikorrenti Shana Farrugia. Għandu jingħad li r-rikorrenti għandha ż-żwiemel fl-ewwel remissa tant li hija tat il-kunsens tagħha sabiex jiġi sgassat bieb li kien magħluq fir-remissa magħrufa "Ta' Maħmaħ".

Illi fid-19 ta' Settembru 2017, Jason Borg irrillaxxa Stqarrija Ġuramentata (Dok. "AA 1") quddiem il-Maġistrat tal-Għassa fejn huwa ndika li r-rikorrenti Shana Farrugia hija l-għarusa tal-ko-akkużat l-ieħor f'dan il-każ, ossia Nicholas Farrugia. L-istess Jason Borg jispjega li r-rikorrenti ġabitlu xi affarijiet inkluż id-DVR

minħabba li l-Pulizija kienu taw *raid*. Minbarra dan, Jason Borg ikkonferma li d-droga li nstabet għandu kienet ta' Nicholas Farrugia u li dan kien talbu jżommilu jum qabel ma sar ir-*raid*. Għalkemm huwa jgħid li ma kienx jaf li kienet droga.

Illi fir-rapport tax-Xjenzat Manwel Sinagra (Dok. "ES 1" – *a fol.* 128 *et seq.*) huwa jikkonkludi li kien hemm 1.2kg droga eroina b'purita' ta' bejn 0.2% u 0.5% u b'valur kummerċjali ta' bejn tnejn u sebgħin elf Euro (€72,000) u tlieta u disgħin elf u sitt mitt Euro (€93,600). Jgħid li huwa eżamina wkoll sustanza li rriżulta li kienet eroina ta' ċirka 1.9g b'purita' ta' bejn 0.5% u 0.8% b'valur kummerċjali ta' bejn mija u erbatax il-Euro (€114) u mija u tmienja u erbgħin Euro u għoxrin ċenteżmu (€148.20).

Illi l-Qorti tinnota li l-ammont ta' droga li qed tiġi mixlija biha r-rikorrenti (flimkien mal-akkużat l-ieħor) hija ferm aktar minn dak li jissemma fir-Raba' Skeda tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta. Għalkemm l-ammont indikat fir-Raba' Skeda huwa biss indikattiv din il-Qorti hija tal-fehma li l-ammont misjub mill-Pulizija huwa tali li mingħajr ebda dubju kien ta' ħsara sinjifikanti għas-soċjeta' li kieku minflok ġiet kummerċjata. Minbarra dan, il-fatt li r-rikorrenti topera mill-istess remissa li fiha jopera l-akkużat l-ieħor Nicholas Farrugia kif ukoll l-viċinanza personali ma' l-istess Nicholas Farrugia turi wkoll, fil-fehma ta' din il-Qorti, ċertu konnessjonijiet mill-qrib mas-sors oriġinali tad-droga.

Illi rigward il-purita', din il-Qorti tinnota li din kienet relattivament baxxa hekk kif jirriżulta mix-xiehda mogħtija mix-Xjenzat Profs Emanuel Sinagra fit-8 ta' Frar 2018 (*a fol.* 121 *et seq.*). Minkejja dan, mill-iStqarrija Ġuramentata rilaxxata minn Jason Borg jirriżulta li r-rikorrenti marret għandu bid-DVR u talbitu jżommu minħabba r-*raid* li kien qed isir. Għalhekk fil-fehma ta' din il-Qorti b'din l-imġieba hija ppruvat taħbi evidenza. Minbarra dan, din l-istess imġieba turi li r-rikorrenti kienet ben konxja tal-attivita' illegali li kienet qed issir. Din il-Qorti tgħid dan minħabba li ma kien hemm l-ebda raġuni oġġettiva għalfejn wieħed jeħles mid-DVR jekk mhux sabiex jiżgiċċa mill-Pulizija.

Illi sabiex issostni t-talba tagħha hekk kif kontenuta fir-Rikors promutur, fis-sottomissjonijiet finali tagħha r-rikorrent Shana Farrugia tagħmel riferenza għal digriet mogħti fit-28 ta' Lulju 2022 minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Paul Cachia** (Numru 12/2022 – Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera) u għal digriet ieħor mogħti fit-23 ta' Ottubru 2024 wkoll minn din il-Qorti diversament preseduta fl-ismijiet **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Ivan Cachia** (Numru 25/2022 – Onor. Imħallef Natasha Galea Sciberras), f'liema digrieti msemmija l-Qorti msemmija ordnat li l-akkużati in kwistjoni jiġu ġudikati mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali. Dwar dawn iż-żewġ digrieti din il-Qorti tinnota li l-fattispecie dwarhom huma kompletament differenti għal każ li għandha quddiemha din il-Qorti u ma jsibu l-ebda applikazzjoni għal dan il-każ. In fatti fid-digriet tat-28 ta' Lulju 2022 hawn fuq imsemmi, ingħad hekk:

> "Din il-Qorti tinnota illi minkejja l-fatt li l-Avukat Ġenerali isemmi l-ammont ta' għaxar (10) kilos kannabis, dan ma jaffigura mkien mill-atti. Oltre minn hekk jidher illi l-Prosekuzzjoni qegħda temmen lill-akkużat fil-verżjonijiet tiegħu speċjalment rigward l-involviment tiegħu u dan stante li kienet iddikjarat[1] li l-akkużat jibbenifika mill-Artikolu 29 tal-Kap. 101 tal-Liġijiet ta' Malta. Din il-Qorti hi tal-fehma illi l-Prosekuzzjoni ma kienitx tiddikjara dan kieku ma kienitx qegħda temmen lill-akkużat f'dak li qal, inkluż fejn dan qed jiċħad l-involviment tiegħu mal-ixkora tas-siment u l-ħamsin (50) sapuna li allegatament kien hemm fiha."

Illi fid-digriet l-ieħor ossia dak mogħti fit-23 ta' Ottubru 2024 fl-ismijiet fuq premessi, ingħad is-segwenti:

> "Madankollu, f'dan il-każ, mill-atti kumpilatorji ma tirriżultax l-kwantita' speċifika ta' droga li ġiet moħbija fir-razzett ta' Paul Cachia ġewwa l-Aħrax tal-Mellieħa."

[1] "Issir riferenza għax-xhieda tal-Ispettur Jesmond Borg *a fol.* 497 tal-proċess."

Aktar tard, fl-istess digriet jingħad hekk:

> "Għaldaqstant, għall-fini tal-linji gwida ndikati fir-Raba' Skeda, din il-Qorti tqis illi s-sehem tal-akkużat f'dan l-uniku episodju li għalih issir referenza fl-atti proċesswali, kien wieħed tassew minuri, minimu għall-aħħar u limitat, bl-akkużat jaġixxi taħt id-direzzjoni ta' oħrajn u taħt pressjoni fid-dawl tal-insistenza ta' missieru illi kellu bżonn il-flus għall-kura ta' ommu. Lanqas ma jirriżulta illi l-akkużat kellu xi influwenza fuq dawk ta' fuqu fiċ-ċirku, jew illi kellu xi għarfien rigward l-operazzjoni jew il-kobor tagħha, u finalment lanqas ma għamel jew kien se jagħmel gwadann finanzjarju mill-istess reat. Ma' dan il-Qorti tqis ukoll illi l-Uffiċjal Prosekutur iddikjara wkoll illi l-akkużat għandu jibbenefika mill-Artikolu 29 tal-Kapitolu 101 tal-Liġijiet ta' Malta, stante illi kkollabora bis-sħiħ mal-Pulizija.[2]"

Illi, kif diġa' ngħad, minn dak ċitat hawn fuq jirriżulta li s-sitwazzjonijiet ma humiex simili għal dan il-każ li jinsab quddiem din il-Qorti u b'hekk din il-Qorti ma tista' bl-ebda mod issegwi dak li ngħad fiż-żewġ digrieti in kwistjoni.

Illi tenut kont ta' dak kollu li ngħad hawn fuq isegwi li t-talba tar-rikorrenti Shana Farrugia hekk kif kontenuta fir-Rikors promutur għandha tiġi miċħuda.

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tiċħad it-talba tar-rikorrenti Shana Farrugia hekk kif kontenuta fir-Rikors tagħha ppreżentat fis-27 ta' Settembru 2024 bil-konsegwenza li l-

[2] "Ara *a fol.* 37 tal-atti proċesswali."

imsemmija Shana Farrugia għandha tiġi ġudikata mill-Qorti Kriminali.

Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef

Alexia Attard
Deputat Reġistratur